

**ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ-гр.СМОЛЯН
ТП "ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО - ТРИГРАД"**

с.Триград, обл.Смолян, тел:0884326997,е-mail:dgstrigrad@ucdp-smolian.com

ОДОБРЯВАМ,

ДИРЕКТОР на ТП "ДГС-Триград":.....П.....

инж.Пламен Малковски

*
Налице е положен подпис, като същият е
заличен, съгласно Общия регламент за
защита на личните данни (Регламент (ЕС)
2016/679)

ДОКЛАД

**И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ
В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ
И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ
СОЦИАЛНАТА И ПРИРОДНА СРЕДА
в обхвата на ТП "ДГС-ТРИГРАД"
през 2024г.**

Януари-2025г.

По утвърден Горскостопански план, в сила от 2020 година, ТП "ДГС-Триград" управлява територия от 11 120,9 ха., на която са установени гори с различни консервационни стойности. Налице са територии, които включват в себе си няколко ВКС. Това прави съответната горскостопанска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности.

1. ФИНАНСОВ ПЛАН НА СТОПАНСТВОТО.

За календарната 2024 година има утвърден Финансовия план на стопанството, като са изпълнени следните дейности:

Осъществено ползване на дървесина за 2024г. е в размер на: 15521 куб.м. лежаща дървесна маса, като са реализирани приходи в размер на 1 831 922 лв.

Реализираното ползване е осъществено върху площ от 359,66 ха.

През 2024г. са планирани и други дейности в т.ч.: маркиране на насаждения, предвидени за ползване по ГСП и планирани за ползване в лесосечен фонд за 2025г. – 15 000 куб.м.. Проведени са отгледни сечи, без материален добив /оформяне на короните в семепроизводствените градини върху обща площ от 74 дка. Всички планирани дейности по заложения финансов план за 2024 година са изпълнени.

2. СОЦИАЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Към разглеждания период, а именно към дата 31.12.2024г. в стопанството няма постъпили жалби от страна на работещите. Има сключен Браншови Колективен трудов договор между работодателя и работещите в ТП "ДГС-Триград" в сила от 09.01.2025г., до 31.12.2026г.

3. ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ на ТП "ДГС-Триград" и работниците на фирмите изпълнители на дейности през 2024 г.

В програмата за 2024г. са включени теми за обучение свързани с: Обучение по горска сертификация; Обучение по безопасност и здраве при работа; Обучение по използване на лични предпазни средства; Обучение по лесозащита; Обучение по охрана и контрол на горския фонд; Обучение по съставяне на АУАН и окомплектоване на необходимите преписки; Съвещание по маркиране на лесосечния фонд за 2025г; Обучения по ЗБУТ. Повечето от обученията са организирани и проведени от подготвени за целта служители на ДГС с участието и на външни експерти. Издадени са 6 броя Удостоверения по ЗБУТ и 6 броя Удостоверения по Първа долекарска помощ на служители на стопанството.

4. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

За ограничаване на риска от трудови злополуки, аварии и екологични нарушения при осъществяване на планираните горскостопански дейности, преди започване на същите за всеки нов обект или при постъпване на нови работници, задължително се прави първоначален инструктаж. Провеждането на инструктажа се отразява в Книгата за инструктаж и инструктираните се подписват, че са запознати. При всяко въвеждане на работниците в нов подотдел се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и „Лист за проверка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности“, които се съхраняват в лесовъдското досие на насаждението.

За изминалата 2024 година в обхвата на ДГС-Триград **няма** регистрирана нито една трудова злополука.

В стопанството няма работници, с намалена работоспособност.

След направена оценка на риска на работното място, се прави заключение, че ТП "ДГС-Триград" е осигурило условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност.

5. АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

В ТП "ДГС-Триград", ежегодно се прави преглед на изготвения „Списък на заинтересованите страни“ който се допълва в случай на настъпили промени. След което са проведени консултации относно ГВКС, социални аспекти и теми свързани с горската сертификация и отговорното управление на горите в стопанството. Провеждат се срещи и съвещания с различните заинтересовани страни, на които се представя подробна информация, обсъждат се поставените за разискване въпроси и при наличие на съгласие информацията се утвърждава и публикува. Кореспонденцията със заинтересованите страни се води чрез писма и по електронен път. Не са редки случаите когато въпросите се поставят и обсъждат устно, чрез телефонни или явни разговори. На заинтересованите страни се предоставя информация с различни аспекти: известие за горски територии неразрешени за

паша на територията на стопанството и известия за дърводобивните обекти местностите в които ще се извършват дърводобивни дейности на територията на ТП“ДГС-Триград“ през текущата година.

6. НЕЗАКОННИ/НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ

През 2024 година няма установени случаи на незаконно отсечена дървесина. В края на календарната година е регистриран един случай на незаконно убита дива коза. Незабавно е подаден сигнал на тел.112, съставен е подробен констативен протокол, уведомени са незабавно органите на МВР-гр.Смолян и ЮЦДП-гр.Смолян, като към настоящият момент разследването продължава.

На територията на стопанството за календарната 2024г. са извършвани проверки и от други институции, а именно: от служители на ЮЦДП-гр.Смолян; с представители на РДГ-Смолян; РСПБЗН-Девин; „Гранична полиция“;МВР-гр.Девин; РИОСВ-Смолян; ЛЗС и ГСС.

През 2024 година, ТП „ДГС-Триград“ е предоставило общо 3 /три/ броя коледни елхи, както следва:

1. за детска градина „Радост“- с.Триград – безвъзмездно, съгласно взето решение на управителен съвет на ЮЦДП;
 2. за кметство – с.Триград;
 3. за административната сграда на ТП“ДГС-Триград“.
- Не са констатирани нарушения.

7. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИЯ ПЛАН

ТП“ДГС-Триград“ изпълнява ритмично и планово предвидените по утвърден Горско стопански план дейности.

За изминалата календарна 2024 година е извършена работа в генеративни семепроизводствени градини – „Формиране на короните и ръчно почистване чрез изнасяне на вършина и клоните извън площта“ в отдел: 16, подотдел: “О” и отдел: 176, подотдел „И” от служители на ТП“ДГС-Триград“. Съставен е подробен констативен протокол.

На територията на стопанството през изминалата година няма регистриран нито един горски пожар.

Провеждането на други лесовъдски дейности, като ползване на дървесина продължават според предвижданията.

През изминалата 2024г. благодарение на собствената ни техника /булдозер, багер и самосвал/ навреме бе осъществена поддръжка на съществуващите горски пътища в обхвата на дейност на ТП“ДГС-Триград“

Изпълнението на всички дейности е извършено при спазване на действащата нормативна уредба и утвърдените вътрешни правила в ЮЦДП.

8. ПРОМЕНИ В ГРАНИЦИТЕ, СОБСТВЕНОСТТА, ФУНКЦИОНАЛНОСТТА И ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИИ В РАМКИТЕ НА СТОПАНСТВОТО

Стопанството има утвърден Горскостопански план със Заповед 269/31.03.2011 г. на Изпълнителния директор на ИАГ.

През изминалата 2024г. няма промяна в площта и предназначението на горски територии в обхвата на стопанството.

9. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРАТА

Повредите от абиотичен и биотичен характер през 2024г., които се наблюдават на територията на стопанството не са в големи размери. Те са второстепенен фактор за влошаването на здравословното състояние на насажденията, но и допринасят за летален край.

През 2024 година за подобряване на фитосанитарното състояние на горите на територията на ТП“ДГС-Триград“ са проведени „Принудителни“ и „Санитарни“ сечи на обща площ от 173,15 ха., като общият обем на добитата дървесина в ДГТ е в размер на 2054 куб.м. стояща маса и 1713 куб.м. лежаща маса. За всички установени повреди от биотичен и абиотичен характер са подадени съевременно сигнални листове, като непрекъснато се следи за състоянието на насажденията.

Всички санитарни и принудителни сечи се извеждат след проверка и одобряване от РДГ Смолян.

В задействаните през 2024г. насаждения, планоуваните сечи се изведени съгласно Наредба №8 от 05.11.2011 г. за сечите в горите. Чрез правилното стопанисване на горите ТП“ДГС-Триград“ намалява до колкото е възможно негативните въздействия от бъдещи природни бедствия.

За периода 01.01.2024 – 31.12.2024 г. на територията на стопанството няма регистрирани горски пожари.

10. ПОЛЗВАНЕ И ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

За периода от 01.01.2024 г.– 31.12.2024 г. е добита и реализирана дървесина в общ размер на: 15 521куб.м. лежаща маса - от различни категории и сортименти: ЕСД, ССД, ДДС и дърва за огрев. В това число: на корен от местно население/физически лица/ - 2 089 м³. /13,5%/ ; за промишлен дърводобив - 13 432 м³ /86,5%/ , както и добита дървесина по чл.116“б“ и чл.193 от ЗГ – за собствени нужди и от правоимащите служители в размер общо на 345 м³.

Разпределение на площта по видове сечи:

Възобновителни сечи са изведени върху площ от 114,20 ха, отгледни сечи са изведени върху площ от 71,70 ха, сечи със санитарен характер /принудителни и санитарни/ са водени върху площ от 173,15 ха, а в останалата площ от 0,62 ха са изведени технически сечи необходими за просветление на горски пътища и премахване на опасни дървета.

През 2024г. е осъществено ползване на следните недървесни горски продукти: странични борови връхчета, цвят от бърз, плодове от боровинка /черна и червена/, плодове от горска ягода, плодове от шипки, плодове от киселица, стръкове глухарче, риган, мащерка мента, плодове от къпини и малини, коприва, цвят от иглика, гъби, вършина – зеленина, коледни елхи, дрянови клони – до 1м.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба. За добив и продажба на дървесина през 2024г. са сключени договори с 17 фирми, които бяха запознати с изискванията на стандарта.

През 2024 г. е извършван текущ ремонт на съществуващи горски пътища със техника собственост на ТП“ДГС-Триград“, като за опазване на същите фирмите извършващи горскостопански дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп до горски територии – за превозните средства.

През изминалата 2024г. стопанството не е закупувало и не е използвало торове и пестициди и други средства/химикали/.

11. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете и всички ГВКС, установени на територията на ТП“ДГС-Триград“.

11.1. Мониторинг на ВКС 1 - РАЗНООБРАЗИЕ ОТ ВИДОВЕ. Концентрации на биологично разнообразие, вкл. ендемични, редки, защитени и застрашени от изчезване видове с глобално, регионално или национално значение.

ВКС 1.1 - ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

Защитени зони за опазване на местообитанията

Защитена зона **Родопи - Западни (BG0001030)** – за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна и защитена зона **Триград-Мурсалица (BG0002113)** – за опазване на дивите птици. Територията на стопанството изцяло попада и се припокрива с териториите на двете зони. Лесовъдските мероприятия и дейности на територията на цялото стопанство са съобразени с режимите, мерките и изискванията на НАТУРА 2000. Състоянието на горите е добро. Проведените лесовъдски дейности не влошават състоянието и не нарушават функциите на защитените зони.

На територията на ТП“ДГС-Триград“ има обявени 3 защитени местности, които отговарят на т.1 от ВКС 1.1. по смисъла на Закона за защитените територии, а именно:

Защитена местност “Триградско ждрело”

Защитена местност „Чаирите”

Защитена местност „Старата гора”

Към тази категория се включва и буферната зона на резерват „Казаните“, която все още не е обявена като защитена местност.

През изминалата 2024 година е съставен 1 /един/ формуляр за мониторинг на ЗМ“Триградско ждрело“. Няма проведени лесовъдски дейности и мероприятия. Състоянието на горите е добро. Не са констатирани нерегламентирани дейности, няма значими повреди от биотични и абиотични въздействия. Не са възниквали горски пожари.

ВКС 1.2 - ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2.

Извършен е мониторинг и са попълнени формуляри за следните животински видове:

1. Видра (*Lutra lutra*) - установени са индивиди през 2024 г. и попълнени **1 /един/ формуляр**. Установени са следи по поречието на р. Триградска. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

2. Кафява мечка (*Ursus arctos*) - При извършения мониторинг през 2024г. в повечето случаи са установени следи от кафява мечка, на различни места в района на стопанството. Попълнени са общо **6 формуляра**. Няма реални или потенциални заплахи за вида. През септември и октомври служители на стопанството извършиха подхранване с ябълки на различни места в обхвата на стопанството, с цел да задържим кафявите мечки далеч от слабонаселените села Кестен и Жребево.

3. Черен щъркел (*Ciconia nigra*) - през 2024 г. са попълнени **7 /седем/ формуляра**. Не са установени реални и потенциални заплахи.

4. Глухар (*Tetrao urogallus*) установени през 2024 г. **4 /четири/ формуляра**, състоянието му е добро, нормално поведение. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

5. Дива коза/ *Rupicapra rupicapra*/ - установена е през 2024г. Попълнени са **5 формуляра**. Наблюдаваните екземпляри са във видимо добро здравословно състояние. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

6. Сива чапла /*Ardea cinerea*/ - установена през 2024 година – **1 /един/ формуляр**. Няма реални или потенциални заплахи

Попълнени са формуляри за следните растителни видове:

Муховидна пчелица (*Orchys insectifera*); Шлемоносен салеп (*Orchis militaris*); Нишковидно секирче (*Lathyrus filiformis*); Родопска горска майка (*Lathraea rhodopaea*) и Пълзяща гудиера (*Goodyera repens*). Установените находища са в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

С оглед на обстоятелството, че настоящият доклад е публичен точното местонахождение на установените растителни и животински видове не се посочва. От проведеня мониторинг ежегодно се попълват регистри на биологичното разнообразие на животинските и растителни видове, попадащи в териториалният обхват на стопанството.

ВКС 1.3 - КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

Глухар (*Tetrao urogallus*) – установени през 2024 г. 4 броя формуляри. Индивидът е установен в горната зона на стопанството, състоянието му е добро, нормално поведение. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

11.2. Мониторинг на ВКС 2 - ЕКОСИСТЕМИ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ. Непокътнати горски ландшафти, големи екосистеми на ниво ландшафт и мозайки от екосистеми с глобално, регионално или национално значение, в които съществуват жизнени популации на повечето естествено срещащи се видове в естествените им модели на разпространение и обилие – **попълнени са 2 формуляра**. Горите на територията на ТП“ДГС-Триград“ отговарят на критериите на консервационната стойност, разглеждани в пространството на целия родопски масив. През 2024г. на територията на ТП“ДГС-Триград“ не са изградени големи инфраструктурни обекти. В териториите заети от горски масиви не е установено фрагментиране. Не са констатирани едроплощни повреди от биотични и абиотични фактори. Установените повреди са на малки площи до 1-2 дка, които не оказват отрицателно въздействие върху цялата площ на ВКС 2. Няма намаляване на площта на естествените насаждения и създаване на големи комплекси от изкуствени култури.

11.3. Мониторинг на ВКС 3 - ЕКОСИСТЕМИ И МЕСТООБИТАНИЯ. Редки, защитени или застрашени от изчезване екосистеми, местообитания или рефугии.

Представителни образци от естествени горски екосистеми.

На територията на стопанството са установени потенциални гори в последната фаза на своето развитие /фаза на старост/ (Old growth forests), които със своята специфична структура и функционалност са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и таксономични групи. Установено е, че значителна част от свързаните с гората видове намират в тях оптимални условия за съществуване.

Горите във фаза на старост се характеризират с наличие на стари живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид; дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клонови; дървета с хралупи; стоящи и паднали едро размерни мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане. В голямата си част тези насаждения имат неравномерна пространствена и възрастова структура.

На територията на ТП „ДГС-Триград“ със заповед №21-3-0211/17.05.2021г. е определен обсега и местонахождението на горскостопанските единици /отдели, подотдели/ възприети за представителни образци на основните естествени горски екосистеми и горите намиращи се във фаза на старост, както и тези притежаващи потенциал за превръщането им в такива в териториалния обхват на ТП „ДГС-Триград“, както следва:

Обща площ на представителните образци е: 1286,4 ха /12,3% от общата сертифицирана площ /държавна горска територия/ на стопанството-10 446,5ха в т.ч. гори във фаза на старост- 669 ха /6,4%/

G1.213(1) Riverain [Alnus] woods of slow rivers / Нелонгозни крайречни съобщества на *Alnus glutinosa* и *Alnus incana* в горните и средните течения на реките/ - 1 формуляр. Отделните дървета и насаждението като цяло са в добро здравословно състояние, с добро естествено възобновяване, с наличие на мъртва дървесина. Няма реални и потенциални заплахи.

G1.61 Medio-European acidophilous [Fagus] forests /Гори с преобладание на бук, разположени на бедни кисели и влажни почви/ - 3 формуляра. Оценката за здравословното състояние на насаждението и жизнеността на отделните дървета е добра. Не се наблюдава обезлистване, няма повреди от абиотични или биотични фактори. Налично е добро естествено възобновяване. Не се наблюдават сукцесионни и дегенеративни процеси. Няма реални и потенциални заплахи.

G1.63Medio-European neutrophile [Fagus] forests /Мезофитни гори с преобладание на бук, разположени на неутрални или близки до неутралните почви / - 2 формуляра. Отделните дървета и насаждението като цяло са в добро здравословно състояние, с добро естествено възобновяване, с наличие на мъртва дървесина. Няма реални и потенциални заплахи.

G3.1E1 South-eastern Moesian [Picea abies] forests /Монодоминантни и с преобладание на смърч гори в Родопидите/ - 4 формуляра. Оценката за здравословното състояние на насажденията и жизнеността на отделните дървета е добра. Не се наблюдава обезлистване, няма повреди от абиотични или биотични фактори. Налично е добро естествено възобновяване. Не се наблюдават сукцесионни и дегенеративни процеси. Няма реални и потенциални заплахи.

G1.66. Medio-European limestone [Fagus] forests /Букови гори, разположени на варовикови терени / - 2 формуляра. Наблюдаваното насаждение е в добро здравословно състояние. Жизнеността на отделните дървета е добра. Не се наблюдава обезлистване, няма повреди от абиотични или биотични фактори. Налично е добро естествено възобновяване. Не се наблюдават сукцесионни и дегенеративни процеси. Няма реални и потенциални заплахи.

G1.69.Moesian [Fagus] forests /Гори от мизийски бук/ - 1 формуляр. Наблюдаваното насаждение е в добро здравословно състояние. Жизнеността на отделните дървета е добра. Не се наблюдава обезлистване, няма повреди от абиотични или биотични фактори. Налично е добро естествено възобновяване. Не се наблюдават сукцесионни и дегенеративни процеси. Няма реални и потенциални заплахи.

G3.16. Moesian [Abies alba] forests /Монодоминантни гори на обикновена ела (*Abies alba*)/ - 1 формуляр. Оценката за здравословното състояние на насажденията и жизнеността на отделните дървета е добра. Има наличие на единични изсъхнали дървета. Възобновяването е добро. Няма реални и потенциални заплахи.

G1.7C1.[Ostrya carpinifolia] woods /Съобщества с участието на водния габър (*Ostrya carpinifolia*)/ - 1 формуляр. Дърветата и насаждението като цяло са в добро здравословно състояние. Не се наблюдава обезлистване. Има наличие на единични изсъхнали дървета. Има стоящи и паднали мъртви дървета. Няма реални и потенциални заплахи.

G3.1B Alpine and Carpathian sub-alpine [Picea] forests /Смърчови гори разпространени около горната граница на гората. Характерни растителни видове: обикновен смърч (*Picea abies*), черна боровинка (*Vaccinium myrtillus*)/ - 2 формуляра. Оценката за здравословното състояние на насажденията и жизнеността на отделните дървета е добра. Има наличие на единични изсъхнали дървета. Възобновяването е добро. Няма реални и потенциални заплахи.

G3.E3 Balkan [Pinus sylvestris] mire woods/ Първични естествени смесени насаждения на *Pinus sylvestris* и *Picea abies* разположени върху торфища/ - 1 формуляр. Отделните дървета и насаждението като цяло са в добро здравословно състояние, с добро естествено възобновяване, с наличие на мъртва дървесина. Няма реални и потенциални заплахи.

G3.56(0) [Pinus pallasiana] and [Pinus banatica] forests /Гори от черен бор с реликтен характер/ - 3 формуляра. Оценката за здравословното състояние на насажденията и жизнеността на отделните дървета е добра. Има наличие на единични изсъхнали дървета. Възобновяването е добро. Няма реални и потенциални заплахи.

G3.56(1) Mixed Pinus nigra – Picea abies forests /Естествени смесени насаждения на Pinus nigra и Picea abies/ - 1 формуляр. Дърветата и насаждението като цяло са в добро здравословно състояние. Насаждението е двуетажно. Не се наблюдава обезлистване. Има наличие на единични изсъхнали дървета. Има стоящи и паднали мъртви дървета. Няма реални и потенциални заплахи.

G4.6 Mixed [Abies] - [Picea] - [Fagus] woodland /Смесени широколистно-иглолистни гори със задължително участие на обикновен бук (Fagus sylvatica) и/или обикновена ела (Abies alba) и/или обикновен смърч (Picea abies)/ - 2 формуляра. Оценката за здравословното състояние на насажденията и жизнеността на отделните дървета е добра. Има наличие на единични изсъхнали дървета. Възобновяването е добро. Няма реални и потенциални заплахи.

G4.8(3) Mixed non-riverine deciduous and coniferous woodland /Съобщества с участието на черен бор (Pinus nigra) и воден габър (Ostrya carpinifolia)/ 1 формуляр. Дърветата и насаждението като цяло са в добро здравословно състояние. Не се наблюдава обезлистване. Има наличие на единични изсъхнали дървета. Има стоящи и паднали мъртви дървета. Няма реални и потенциални заплахи.

Гори във фаза на старост (Old growth forests) – 4 формуляра. Здравословното състояние на мониторираните насаждения е добро. Има наличие на стари живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид; дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клонове; дървета с хралупи; стоящи и паднали едроразмерни мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане. Няма реални и потенциални заплахи.

След извършеният през 2024г. мониторинг на част от включените насаждения в отделните типове горски екосистеми, се установи че насажденията са в добро здравословно състояние, наблюдават се единични случаи на изкоренени или пречупени дървета от абиотични фактори, като в тях протичат нормални процеси на естествено възобновяване.

11.4. Мониторинг на ВКС 4 - ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ. Основни екосистемни услуги от критично (незаменимо) значение в определени ситуации, вкл. опазване на водосбори и контрол на ерозията на уязвими почви и склонове.

ВКС 4.1 - ГОРИ – ЕДИНСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ПИТЕЙНА ВОДА

През 2024 година са съставени 3 формуляра за мониторинг.

Проведените горскостопански дейности (сечи) в насажденията определени като вододайни зони, не оказват значителни отрицателни въздействия и тези дейности са съобразени и съгласувани с компетентните органи. В случай, че сечта е предвидена в ГСП, то същият преди одобрението си е съгласуван с компетентните органи (МОСВ), а при изготвяне на план-извлечение, същото се съгласува с РИОСВ и БДИБР, преди одобрение от РДГ - Смолян. Извършените лесовъдски дейности са насочени към подобряване на здравословното състояние на горите, подпомагане създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна структура. Съгласно ГСП /2020/ на територията на ТП "ДГС-Триград" не са предвидени краткосрочно-постепенни сечи. На територията на стопанството не са провеждани голи сечи. Интензивността на сечите в гори ВКС 4.1 е по-ниска, а в случай че в близост има извори и чешми, или постоянни водни течения, задължително се оставя буферна зона, която се отразява в съответната документация /в карнет-описа и технологичния план, представляващи неразделна част от лесовъдското досие/.

ВКС 4.2 - ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДНИЯ ОТТОК ВЪВ ВОДОСБОРИТЕ - 2 формуляра

Проведените лесовъдски дейности не оказват отрицателни въздействия върху тези територии, които да нарушават функциите им. Здравословното състояние на горите в тези участъци е добро. Няма наличие на ерозионни процеси. Няма промени в структурата и състава на насажденията. Лесистостта не е намалена. Няма повреди по естествената крайречна растителност.

ВКС 4.3 - ГОРИ С РЕШАВАЩО ПРОТИВОЕРОЗИОННО ЗНАЧЕНИЕ - 1 формуляр

- В насажденията, определени като гори с решаващо противоерозионно значение, през 2021 г. не са провеждани сечи. В случай, че се провеждат сечи на стръмни терени, извоза на дървесина се извършва с животинска сила. На много каменливи и урвисти терени не се планират и провеждат горскостопански мероприятия.

ВКС 4.4 - ГОРИ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ БАРИЕРА ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ПОЖАРИ

През 2024г. е съставен 1 формуляр за мониторинг: През 2024г. в насажденията, определени като гори, които представляват бариера за разпространението на пожари не са провеждани

лесовъдски мепоприятия. Няма констатирани запалвания в насаждения представляващи бариера за разпространение на пожари. През 2024 г. на територията на ТП "ДГС - Триград" не са възникнали пожари. Състоянието на горите е добро. Не са констатирани нерегламентирани дейности.

ВКС 4.5 - ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (ЗЕМЕДЕЛИЕ, РИБНИ ЗАПАСИ) И ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНФРАСТРУКТУРНИТЕ ОБЕКТИ - На територията на ТП "ДГС-Триград" не са идентифицирани гори, които да отговарят на определението за ВКС 4.5.

11.5. Мониторинг на ВКС 5 - ОСНОВНИ ПОТРЕБНОСТИ НА НАСЕЛЕНИЕТО.

Места и ресурси от фундаментално значение за задоволяване на основните потребности на местните общности (вкл. поминък, здраве, храна, вода), **идентифицирани с тяхно участие. - 2 формуляра**

Общото количество реализирана дървесина през 2024 г. е 15 521куб.м. лежаща маса - от различни категории и сортименти: ЕСД, ССД, ДДС и дърва за огрев. В това число: на корен от местно население/физически лица/ - 2 089 м³. /13,5%/ ; за промишлен дърводобив - 13 432 м³ /86,5%/

Наред с осъществяваната стопанска дейност ТП „ДГС- Триград“ се стреми да задоволява нуждите на местните жители и потребностите им от дървесина и не дървесни горски продукти, както за лична употреба, така и за хранане на малки местни дървопреработвателни обекти. Поради много социални и икономически причини голяма част от населението на територията на ТП "ДГС-Триград" (99%) се отоплява с дърва, което говори за важността на този ресурс за района. Средногодишното потребление на дърва за огрев от горите на ТП "ДГС-Триград" е около 3000 пл.куб.м. За изминалата 2024 година стопанството осигурява дърва за огрев и при преференциални условия за местното население-около 2000 пл.м3 от годишното си ползване на дърва за огрев. Провеждат се разговори с кметовете, относно осигуряването на дърва за огрев. Стремим се да осигурим дърва за огрев на населените места в планинският район, поради отдалечеността им от градовете и липсата на алтернатива за отопление през зимата.

ТП "ДГС-Триград" изпълнява изцяло своите отговорности по отношение на :

- охрана на горските територии и ресурси, опазване на предоставените ни за управление ДГТ, както и тези с различна собственост с обща площ на всяка отделна територия до 2,0 ха.

- осигуряването на достъп до гората (за рекреация, туризъм, събиране на недървесни горски продукти и др.)

- поддържа достъпа до определените туристически маршрути и обособени места за отдих: Туристически маршрут: Триград - Чаирски езера-Чамла; Туристически маршрут: Чаирски езера – Водни пад - Кожаре; Туристически маршрут: Триград – Ягодина. На голяма част от местата за отдих има изградени беседки и чешми.

- организират се съвместни дейности с училища и детски градини по различни поводи;

- През туристическите сезони и периодите на провеждане на традиционните събори, панаири или културни, исторически, религиозни мероприятия на местното население, ТП "ДГС-Триград" ограничава и не извършва дърводобивни, извозни и други горскостопански дейности, нарушаващи духа и спокойното протичане на мероприятията, което се оценява изключително високо.

- За 2024 г. няма подадени заявления и съответно издадено позволителни за паша в ДГТ. В планинските райони на стопанството земеделието и животновъдството са слабо развити, предвид намаляване броя и застаряване на населението в селата. Отглежданите земеделски култури са на малки площи и в близост до населените места. Малкото отглеждани животни пашуват в изоставени земеделски земи. В равнинната част на стопанството и в близост до населените места, земеделието и животновъдството са добре развити, но поради ограничените площи на държавните горски територии, въздействието от горскостопанските дейности е незначително.

- За 2024 г. са издадени 6 бр. позволителни за недървесни горски продукти /събиране на гъби, билки и лечебни растения, коледни елхи/.

- На територията на ТП "ДГС - Пловдив" има 1 ловно сдружение – СЛР "ЛРД-Девин" и две ловни дружини „ЛД-Триград“ и „ЛД-Тешел“ с общо 166 бр. ловци.

През 2024 г. няма констатирани случаи на браконьерство от служители на стопанството

11.6. Мониторинг на ВКС 6 - КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ. В тази категория са определени горски територии около места, традиционно посещавани и важни за местното население, както и местности с туристически забележителности и маршрути представящи значими природни забележителности на района, като на територията на стопанството такива се следните:

- ЗМ “Триградско ждрело” ;

- „Парка на Влюбените“ - попада на територията на на ЗМ „Триградско ждрело“ - отдел/пототдел:110 - „П“ – **1 формуляр**. През 2024г. не са извършвани залесявания, не са водени сечи. Не се наблюдават повреди от абиотични и биотични фактори. Не са установени замърсявания /битови и др./. Не са нарушени естетическите функции на гората.

- ЗМ “Чаирски езера” - отдели: 51, 53, 54 – през 2024г. не са водени мероприятия /сечи/.

- Туристически маршрут: **Триград - Чаирски езера-Чамла**, който минава през ГСУ Триград и ГСУ Шабаница– отдели:107,108, 110, 32, 33, 102, 43, 44, 45, 46, 47, 50.

- Туристически маршрут: **Чаирски езера – Водни пад - Кожаре**, който минава през ГСУ Триград, ГСУ Шабаница– отдели:51, 54, 103, 100, 101, 104, 125, 126, 142, 127, 141, 140, 138, 128, 129, 130, 131, 132, 133.

- Туристически маршрут: **Триград - Ягодина**, който минава през ГСУ Триград, отдели:116 – **1 формуляр**. Не са нарушени естетическите функции на гората. Не са налични битови и строителни отпадъци.

- База на Ловно-рибарската дружинка „Тешел“ в местност „Маркова колиба“ – отдел:19;

12. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОБРАЗЦИ ОТ ЕСТЕСТВЕНИ ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ

На територията на стопанството са установени потенциални гори в последната фаза на своето развитие /фаза на старост/ (Old growth forests), които със своята специфична структура и функционалност са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и таксономични групи. Установено е, че значителна част от свързаните с гората видове намират в тях оптимални условия за съществуване.

Горите във фаза на старост се характеризират с наличие на стари живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид; дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клоно; дървета с хралупи; стоящи и паднали едро размерни мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане. В голямата си част тези насаждения имат неравномерна пространствена и възрастова структура.

На територията на ТП “ДГС-Триград” със заповед №21-3-0211/17.05.2021г. е определен обсега и местонахождението на горскостопанските единици /отдели, подотдели/ възприети за представителни образци на основните естествени горски екосистеми и горите намиращи се във фаза на старост, както и тези притежаващи потенциал за превръщането им в такива в териториалния обхват на ТП „ДГС-Триград”, както следва:

Обща площ на представителните образци е: 1286,4 ха /12,3% от общата сертифицирана площ /държавна горска територия/ на стопанството-10 446,5ха в т.ч. гори във фаза на старост- 669 ха /6,4%/

-**Естествени бялборови гори** – обща площ 1675,1ха от тях определени за представителни образци -180,1 ха/10,8%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 82,8 ха

-**Естествени гори от Черен бор** – обща площ 1032,1 ха от тях определени за представителни образци -249,3 ха/24,2%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 249,3 ха

-**Естествени смърчови гори** – обща площ 4336,7 ха от тях определени за представителни образци -436 ха/10,1%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 187,0 ха

-**Естествени елови гори** – обща площ 307,3 ха от тях определени за представителни образци - 40,4 ха/13,1%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 40,4 ха

-**Естествени смесени иглолистни и иглолистно-широколистни гори** – обща площ 96,3 ха, от тях определени за представителни образци – 18,2 ха, в това число: гори във фаза на старост – 18,2 ха;

-**Естествени семенни букови гори** – обща площ 320,4 ха от тях определени за представителни образци -30,6 ха/10%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 19,2 ха

-**Естествени термофилни букови гори** – обща площ 149,7 ха от тях определени за представителни образци -55,9 ха/37,3%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 55,9 ха

-**Естествени гори от келяв габър** – обща площ 96,8 ха от тях определени за представителни образци -15,4 ха/16%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 15,4 ха

-**Естествени гори от воден габър** – обща площ 52,7 ха от тях определени за представителни образци -9,7 ха/18%/

-**Естествени трепетликови гори** – обща площ 9,1 ха от тях определени за представителни образци -3,7 ха/41%/

-**Естествени крайречни гори** – обща площ 0,8 ха от тях определени за представителни образци - 0,8 ха/100%/, в т.ч.: гори във фаза на старост – 0,8 ха

-**Естествени лесонепригодни площи /голини, скали и др. подобни/** – обща площ 683,8 ха от тях определени за представителни образци -74,9 ха/11%/

-**Естествени поляни, ливади** – обща площ 410,2 ха от тях определени за представителни образци - 42,3 ха/10,3%/

-**Култури от иглолистни видове в естествената зона на разпространение** – обща площ 1275,5 ха от тях определени за представителни образци -129,1 ха/10,1%/

След извършеният през 2024г. мониторинг на част от включените насаждения в отделните типове горски екосистеми, се установи че насажденията са в добро здравословно състояние, наблюдават се единични случаи на изкоренени или пречупени дървета от абиотични фактори, като в тях протичат нормални процеси на естествено възобновяване.

13. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2024 г. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС, посочени в Доклада за ГВКС на ТП“ДГС-Триград“. Проектират се предимно постепенни сечи с дълъг възобновителен период /групово-постепенна, единично-изборна/, сечи за трансформация /изборно прореждане/. Краткосрочни сечи не са предвидени. Провеждат се отгледни сечи, селекционни (в малко количество), санитарни и принудителни. Последните две споменати сечи се извеждат по състояние – след съгласуване и одобрение от РДГ-Смолян, с цел подобряване фитосанитарното състояние на насажденията.

Планираните и проведени през 2024г. мероприятия, не са оказали отрицателно въздействие върху природната среда.

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2024г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП“ДГС-Триград“. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.

- Повреди по оставащия дървостой - не са констатирани повреди над допустимите /над 2 % по брой от оставащите на корен дървета/.

- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия - тракторните и коларски пътища не са с опасности за развитие на ерозионни процеси.

- Оставяне на мъртва дървесина – в насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина, както лежача, така и стояща.

- Въздействие върху идентифицираното биологично разнообразие - работниците и изпълнителите на дърводобивните дейности са запознати с технологичните планове, в които са посочени установените и идентифицираните ключови елементи на биоразнообразието, като спазват и мерките за тяхното опазване.

- Водни ресурси на територията или в близост до насажденията - при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване, в листа за предварителна оценка мерките са записани и отразени след маркиране в карнет-описа и технологичния план на насаждението, като същите се спазват от изпълнителите на съответните дейности. Служители на стопанството осъществяват текущ контрол по време на извършване на горскостопанските дейности.

- Въздействие върху съседни насаждения - не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечите.

- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура - не са констатирани неблагоприятни въздействия.

ТП“ДГС-Триград“ стопанисва държавни горски територии на площ от 10446,5 ха. Границите и площта на всеки охранителен участък, както и отговорните за това лица са определени със Заповед № 3-27-258/03.12.2024г. на Директора на ТП“ДГС-Триград“.

На територията на стопанството не е установено наличие на инвазивни за страната растителни и животински видове. По ГСП не са предвидени и съответно на територията на стопанството не се провеждат голи сечи.

Ежегодно на територията на ТП“ДГС-Триград“ се извършва мониторинг на биологичното разнообразие на редки, застрашени и изчезващи видове и на наличните горски екосистеми.

След проведените планирани горскостопански дейности през 2024г., не е установено негативно въздействие върху водните ресурси, не се забелязва повреда в почвата, която да допринесе за ерозионни процеси, състоянието на пътищата е добро, като при нужда се извършва текущ ремонт.

14. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА СРЕДА

През 2024 година няма подадени жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни.

Няма отрицателни въздействия върху източниците на питейна вода.

Местното население закупува дърва за огрев по тарифа на корен след представени списъци от кметовете на населените места в обхвата на ТП“ДГС-Триград“.

Всички жители вписани в списъците на населените места, които са потърсили дърва за огрев - са получили възможност и съответните документи, даващи им право да се сдобият с дърва за огрев. За изминалата 2024 година не са установени пречки и проблеми при снабдяването на местното население с дърва за огрев.

Планираните и проведени мероприятия на територията на стопанството не са довели до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората като ВКС б. По възможност се запазват и подобряват естетическите и защитни функции на гората (запазване на мъртви стоящи и лежащи дървета, живи единични и групи дървета с интересни форми, дървета с хралупи, стари дървета).

15. ПРОМЕНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА

Не са констатирани промени в околната среда.

Няма промени в защитените зони и територии;

Няма големи природни нарушения.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството благоприятстват за осигуряването и поддържането на специалните функции на гората.

Възобновяването в горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат на добрите лесовъдски практики прилагани се в горските територии в обхвата на ТП“ДГС-Триград“ – чрез съчетание и спазване на основните лесовъдски принципи при извеждане на сечите, действащата нормативна уредба и не на последно място – осъществяване на постоянен текущ контрол по време на сечта.

Запазването на съществуващото биоразнообразие, устойчивостта на екосистемите и многофункционалното управление и стопанисване на горските територии в обхвата на ТП“ДГС-Триград“, са приоритет за работещите в ТП“ДГС-Триград“, въпреки негативното влияние и изменение на климата.

Управлението и поддържането на ГВКС се насърчава и популяризира чрез местни кампании и срещи с населението на които са обсъждани въпроси за устойчиво ползване на производните от гората продукти, свързани с опита и прилагането на полезни практики от колектива в горските територии от обхвата на ТП“ДГС-Триград“.

В резултат на водената политика и осъществена практика в горските територии, извършеният мониторинг показва, че ТП“ДГС-Триград“ приключва 2024г. с добър екологичен, социален и финансов резултат.

ИЗГОТВИЛ:

зам. директор

на ТП“ДГС-Триград“:.....П.....

инж.Венцислав БАЛИЙСКИ

**
Налице е положен подпис, като същият
е заличен, съгласно Общия регламент за
защита на личните данни (Регламент
(ЕС) 2016/679)*